

Резултати от анкетното проучване сред учениците от 12 клас от профилираните паралелки на средните училища и гимназии в област Габрово, проведено в периода септември 2020 - март 2021 г.

В периода септември 2020 - март 2021 г. бе проведено анкетно проучване сред учениците от 12 клас от профилираните паралелки на училищата от област Габрово за готовността им за избор на образование във ВУЗ.

В проучването взеха участие 219 ученика от 12 клас на училищата на област Габрово, които предлагат обучение в профилирани паралелки. В изследването се включиха 5 от общо 6 училища, които към настоящия момент предлагат обучение по профил в 12 клас.

Въпрос №1: Взели ли сте решение какво (в каква специалност) ще продължите обучението си след 12 клас?

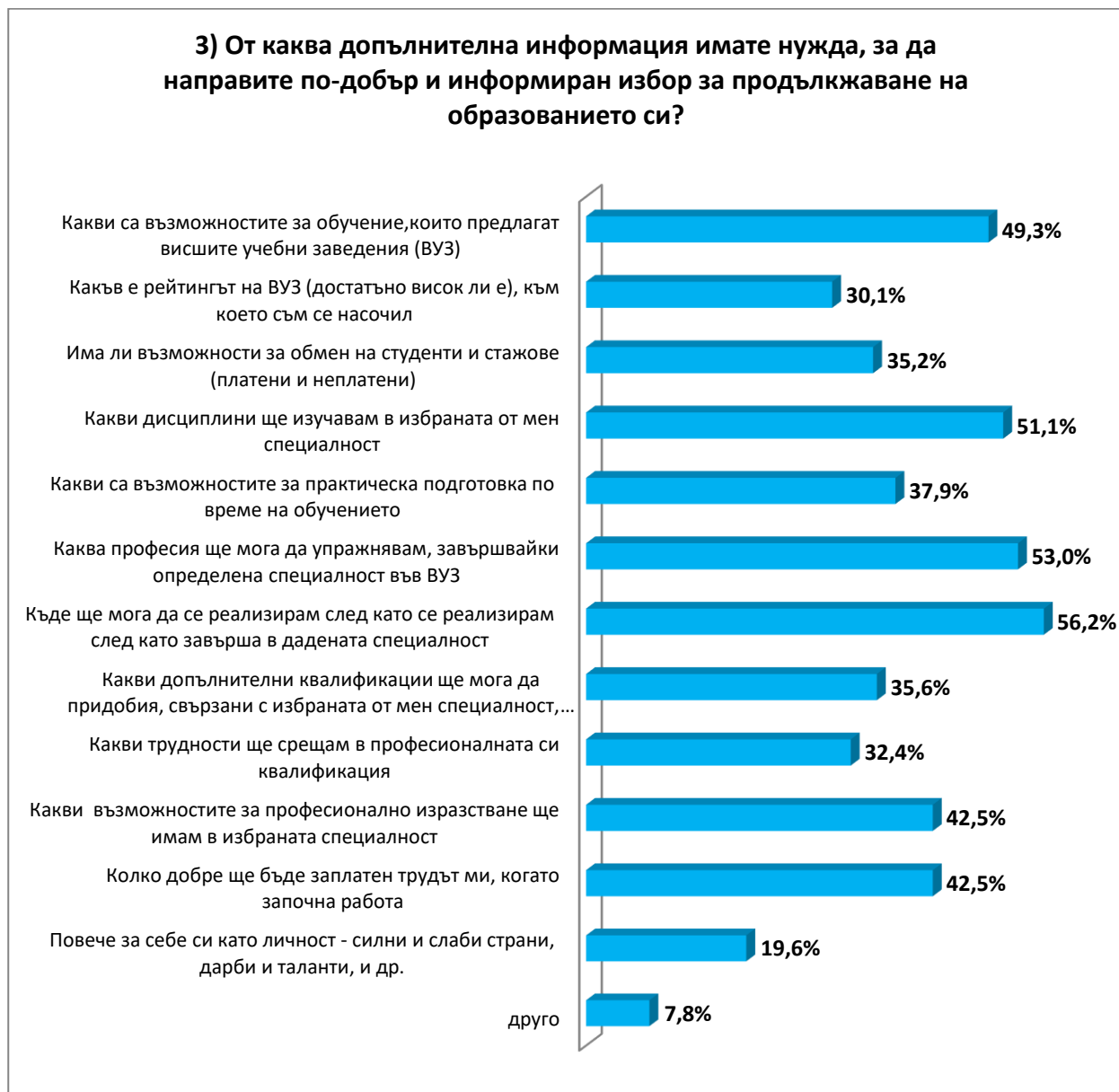
От отговорите на въпроса се вижда, че към момента на провеждане на анкетата 66,7% от анкетираните дванадесетокласници вече са взели решение какво ще учат във висшето учебно заведение. Не са взели решение 9,6%, а колебаещите се са 23,7%.

Въпрос №2: Взели ли сте решение къде (в кое висше учебно заведение) ще учите след завършване на 12 клас?

Онези, които са избрали висшето учебно заведение, в което ще продължат образованието си след 12 клас са 60,4%. Не са направили своя избор 11,4%, а 28,2% се колебаят.

Въпрос №3: От каква допълнителна информация имате нужда, за да направите по-добър и информиран избор за продължаване на образованието си?

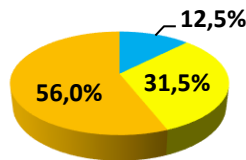

За да направят по-добър за себе си избор 56,2% от анкетираните споделят, че имат нужда да знаят повече за това къде ще могат да се реализират, след като завършат една или друга специалност във ВУЗ. Каква професия, ще могат да упражняват искат да знаят 53% от учениците. От това какви дисциплини ще изучават се интересуват 51,1%. Повече за възможностите, които предлагат висшите учебни заведения в страната искат да знаят 49,3%, а 42,5% искат да знаят какви ще бъдат възможностите за професионално израстване. Също толкова ученици се интересуват от това какво ще бъде заплащането за труда им. От това какви са възможностите за практическа подготовка се интересуват 37,9%.

Въпрос №4: В какво професионално направление ще продължите обучението си?

4) В какво професионално направление ще продължите обучението си?

- в профила, в който се обучавам
- в близък на профила, в който се обучавам
- в напълно различно професионално направление

Видно от отговорите на този въпрос едва 12,5% от анкетираните ученици споделят, че ще продължат обучението си в профила, в който се обучават в момента, а 31,5% в профил, близък на него. Другите 56% от анкетираните казват, че ще изберат образование в друго професионално направление.

Въпрос №5: Ако днес трябва да кандидатствате, кой ВУЗ/специалност ще изберете?

5) Ако днес трябва да кандидатствате, в кой ВУЗ бихте се записали да учите?

Въпрос №6: Имате ли нужда от помощ/подкрепа при избора на специалност и ВУЗ?

В отговор на този въпрос по-висок процент от анкетираните- 57,3% споделят, че нямат нужда от помощ и подкрепа в избора на специалност и/или ВУЗ. Необходимост от помощ и подкрепа заявяват 20,6% от анкетираните ученици, докато 22% посочват, че не са сигурни.

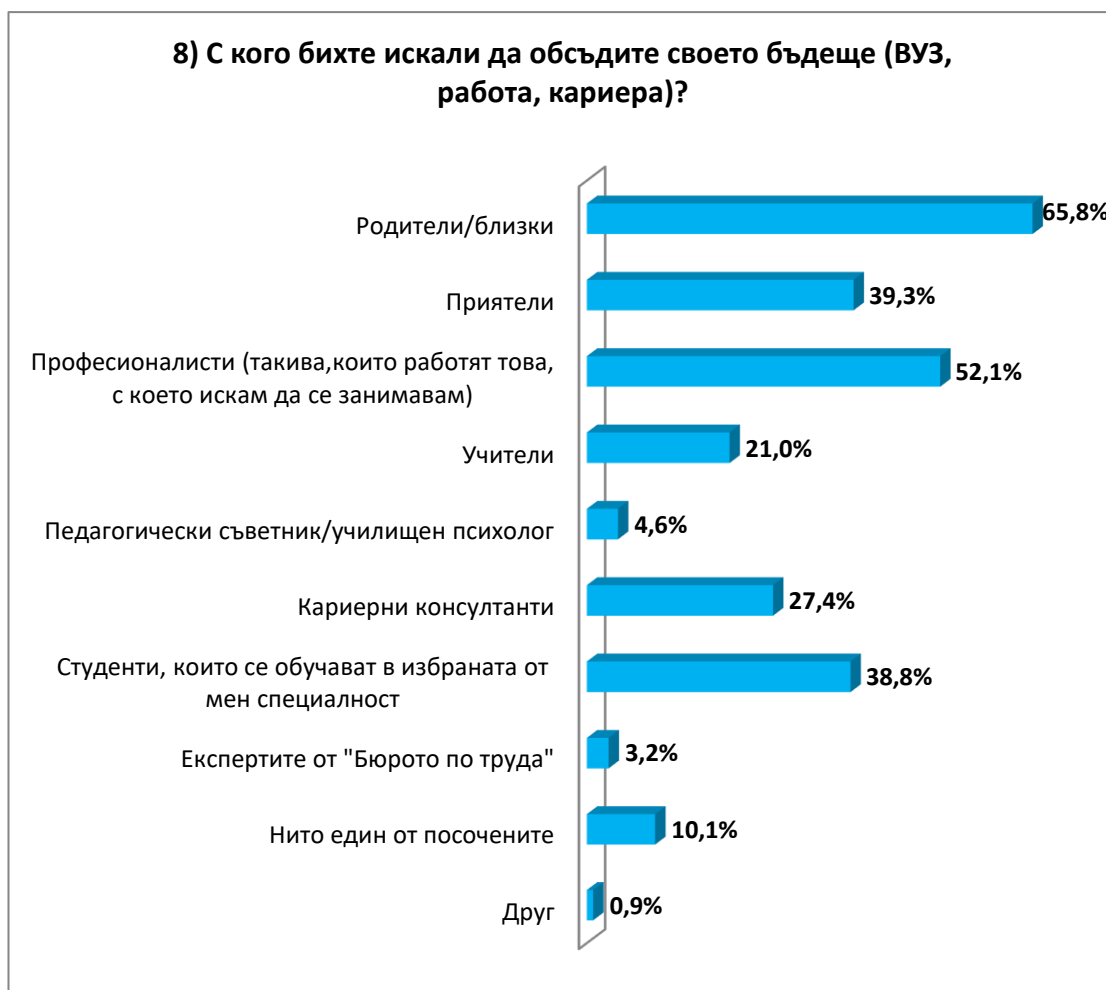
Въпрос №7: Кой, според Вас, би Ви помогнал да изберете какво и къде да учите?

С този въпрос се цели да се определят кои са хората, които младежите разпознават като значими, които биха им помогнали в професионалната им реализация.

От отговорите става ясно, че за 59,8% от анкетираните ученици биха приели съвет от професионалистите, които работят в професията, към която са се насочили. За 52,5 % от дванадесетокласниците авторитет, към когото могат да се обърнат за съвет при вземане на решение за дадена специалност и професия са студентите, които се обучават в същото направление. За 48% от анкетираните ученици са важни мнението и подкрепата на техните родителите. Към своите приятели биха се обърнали за съвет и подкрепа 24,9 %; учителите си биха потърсили за подкрепа и съвет - 24,7%., а 26,5% от респондентите биха доверили своето бъдещо кариерно развитие на помощта на кариерните консултанти. Ничие мнение или подкрепа не би им помогнала да направят своя професионален избор според 10,5% от респондентите.

Въпрос №8: С кого бихте искали да обсъдите своето бъдеще (ВУЗ, работа, кариера)?

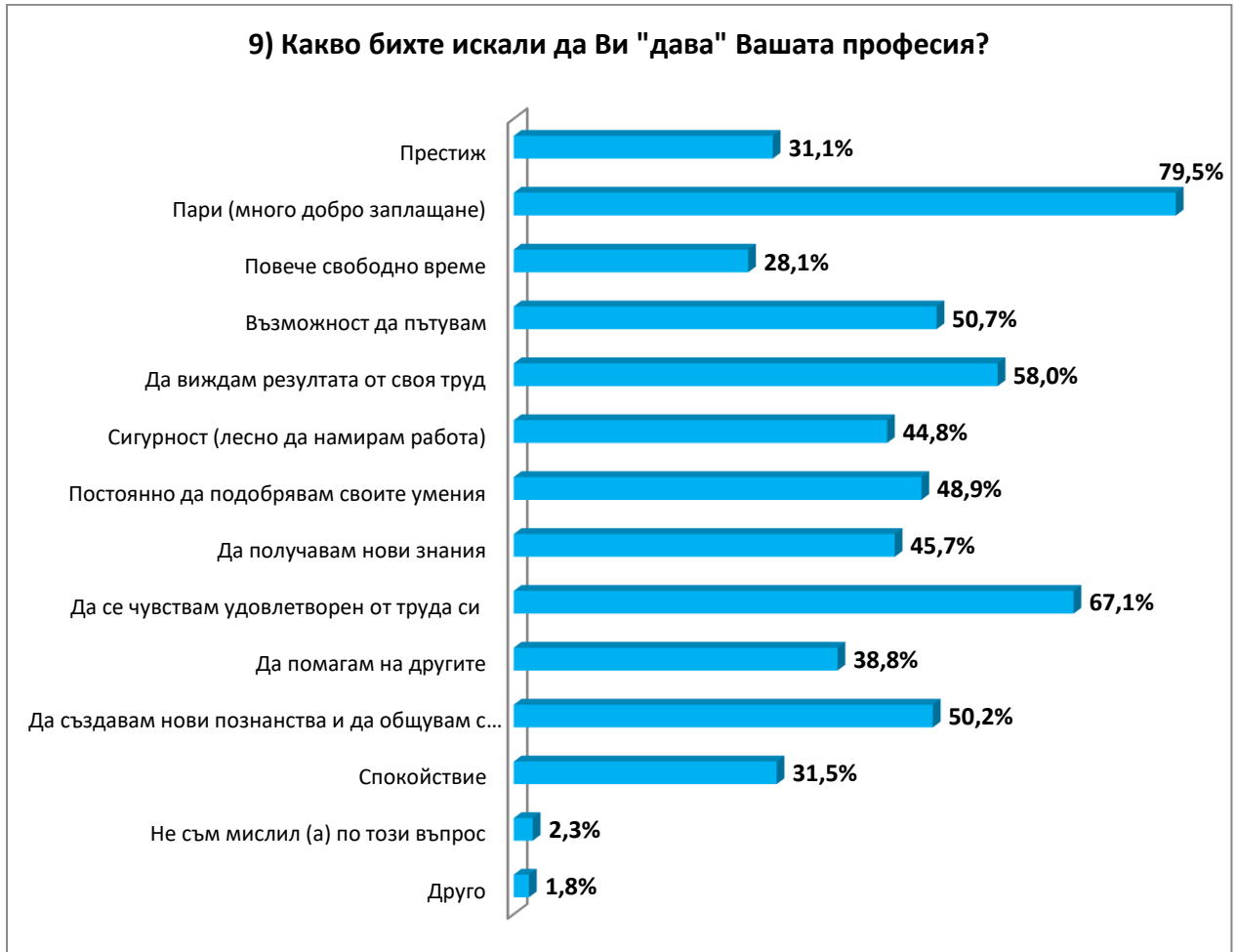

Този въпрос цели да провери готовността на учениците да се свържат и да потърсят помощ от посочените хора и предполага инициатива и действие. Тук на първо място вече са родителите, посочени от 65,8% от анкетираните, което е с почти 18% повече от предходния въпрос.

Професионалистите, вече на второ място, са посочени от 52,1%. Студентите са на трето с 38,8%, следвани от приятелите с 39,3%. Леко нараства процента на учениците, които биха се обърнали към кариерните консултанти - 27,4%.

Отново малко над 10% споделят, че нямат нужда някой от посочените да им помага.

Въпрос №9: Какво бихте искали да Ви "дава" Вашата професия?

На въпроса: „Какво биха искали да ви дава вашата бъдеща професия?“, убедително 79,5% са посочили „пари“. Отговорът „да се чувствам удовлетворен от труда си“ е посочен от 67,1% от анкетираните, а за 58% от респондентите е важно да виждат резултата от своя труд. Да създават нови запознанства и да общуват с интересни хора желаят 50,2% от учениците. За 50,7% е важно да имат възможност да пътуват, а работата да им дава възможност да подобряват постоянно своите умения е важно за 48,9% от респондентите. Да получават нови знания имат желание 45,7%. Сигурността, тоест да намират лесно работа е важна за 44,8% от учениците, а за 38,8% е важно работат да им дава възможност да помагат на другите. Повече свободно време е искат да имат 28,1%. За 31,5% от учениците спокойствието е важен фактор в професията. Престижът на професията е важен за 31,1% от респондентите.

Въпрос №10: Атрибути на професията по ранг.

При предходния 9-ти въпрос учениците можеха да избират неограничен брой атрибути на професията, а класирането бе на база брой избори. Средно всеки ученик е правил 5 или повече избори.

На 10-ти въпрос учениците бяха помолени да изберат трите (или по-малко, ако са избрали по-малко от три) най-важни за тях отговори, които са отбелязали в предходния девети въпрос и да ги подредят като най-важния поставят на първо място. На отговорите поставени на първо място бе придадена стойност 3 (точки), на второ -2, а на трето- 1. Така класирането се получава на база брой получени точки.

С най-много точки, отново на първо място е посочен отговорът - „пари (много добро заплащане)“. Като следващ по значение е посочен „да виждам резултата от своя труд“, а „сигурност“ е посочен от учениците на трето място.

Въпрос №11: Кои са водещите за Вас критерии при избора на ВУЗ, в който да се обучавате?

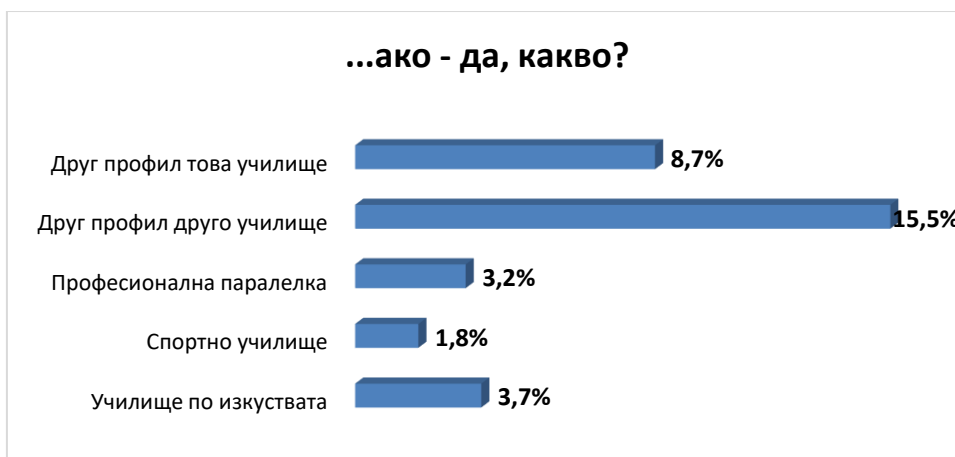
Като водещи критерии за избор на висше учебно заведение, в което да продължат образованието си се очертават „качеството на обучение“, посочено от 71,2% от учениците, следвана от „финансовата страна“ - 49,3% и възможността обучението да предлага стажове и практики – 48,9%.

Въпрос №12: Ако днес имате възможност да се върнете в 7 клас и да кандидатствате наново, бихте ли избрали нещо друго...?

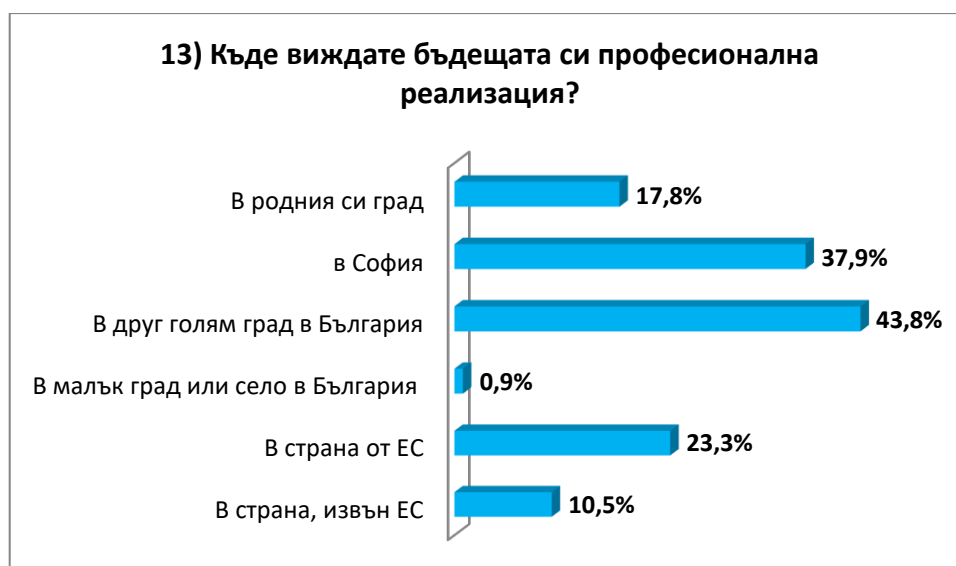
Видно е, че 59,4% не биха променили избора си, ако отново са в 7 клас и им предстои да вземат това важно решение, но 32,9% биха го направили. Останалите 7,8% не могат да преценят.

Как биха променили своя избор тези 32,9% от учениците, се вижда от графиката. Малко над 24% от тези 32,9 биха останали в профилирани паралелки, като 8,7% биха избрали друг профил в същото училище, а 15,5% друг профил в друго училище (общо 24,2%). В професионална паралелка биха учили 3,2% от анкетираните, а 1,8% споделят, че биха искали да учат в спортно училище. Училище по изкуствата пък биха избрали 3,7% от учениците.

*Отговорите на този въпрос са на база на онези 32,9% от учениците, които са отговорили, че биха избрали нещо друго, ако имат възможност да коригират избора си в 7 клас.

Въпрос №13: Къде виждате бъдещата си професионална реализация?

Едва 17,8% от анкетираните ще изберат (на този етап) кариера в родното си място. Най-голям брой ученици виждат професионалната си реализация в друг голям град в България, различен от София. В столицата ще се установят, за да работят 37,9% от анкетираните, а едва 0,9% виждат кариерата си в малко населено място. 33,8% от учениците смятат да напуснат родината си, като 23,3% ще се насочат към реализация в страна от Европейския съюз, а останалите 10,5% в страна извън него.

Въпрос №14: Респонденти по пол.

